

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิด การทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ

โดยที่รัฐบาลได้ประกาศนโยบายทำสงครามกับการทุจริตคอร์รัปชัน กำหนดให้ส่วนราชการเร่งดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการสร้างราชการสะอาด ซึ่งในส่วนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีคำสั่งจัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขึ้นเป็นหน่วยงานภายในเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2548 และเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของการดำเนินการ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอยู่ในแผนการพัฒนากฎการปฏิบัติราชการมหาวิทยาลัย (ตัวชี้วัดที่ 7) โดยให้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตขึ้นเป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์ประสานราชการใสสะอาดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนตามตัวชี้วัดที่ 7 ที่กำหนดให้มีการสอบถามผู้รับบริการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบและนำมาใช้ในการทบทวนมาตรการและ/หรือวางแผนทางหรือมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ต่อไป

อย่างไรก็ตามศูนย์ประสานราชการใสสะอาดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เห็นว่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการนั้น นอกจากข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามแล้ว ควรนำข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย ดังนั้นรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ ของศูนย์ประสานราชการใสสะอาดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงได้นำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม
2. ข้อมูลจากรายงานการสอบสวนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่าทุจริตย้อนหลัง 10 ปี
3. ข้อมูลจากคณะกรรมการตรวจสอบของมหาวิทยาลัย
4. ข้อมูลจากคณะทำงานประจำกลุ่มงานต่างๆ ของศูนย์ประสานราชการใสสะอาด

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 วิธีการสร้างแบบสอบถาม พิจารณาจากฐานข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- 1) การทุจริตของเจ้าหน้าที่ น่าจะมีสาเหตุจากสิ่งใดบ้าง เช่น
 - เจ้าหน้าที่ที่มีกรอบความรับผิดชอบที่ไม่ชัดเจน

- ไม่มีระบบการทำงานที่โปร่งใส
 - เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจสูง
 - เจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้กฎ ระเบียบแบบเบ็ดเสร็จ
- 2) การจัดลำดับความร้ายแรงของพฤติการณ์การทุจริต
 - 3) การจัดลำดับมาตรการการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต

1.2 การพิจารณากำหนดกลุ่มบุคคล ในการพิจารณากำหนดกลุ่มบุคคลที่จะดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามนั้น พิจารณาจาก

- 1) กลุ่มผู้รับบริการ (บุคคลภายนอก) ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่เคยติดต่อกับมหาวิทยาลัย
 - ผู้ประกอบการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ในมหาวิทยาลัย
 - ผู้เคยสมัครงานกับมหาวิทยาลัย
 - นักศึกษา
- 2) กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (คนภายใน) ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกอง/เลขานุการคณะ สำนัก สถาบัน /หัวหน้างาน
 - พนักงานมหาวิทยาลัยที่เข้าใหม่

1.3 วิธีการจัดส่ง ได้ดำเนินการจัดส่ง 2 วิธี คือ

- จัดส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งส่งให้แก่กลุ่มบริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่เคยติดต่อกับมหาวิทยาลัย และกลุ่มผู้เคยสมัครงานกับมหาวิทยาลัย
- จัดส่งเอง ซึ่งส่งให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ในมหาวิทยาลัย กลุ่มนักศึกษา กลุ่มผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกอง/เลขานุการคณะ สำนัก สถาบัน /หัวหน้างาน และกลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัยที่เข้าใหม่

1.4 วิธีการรวบรวม จัดเก็บแบบสอบถาม

- กรณีจัดส่งทางไปรษณีย์ ได้แนบซองจดหมายติดแสตมป์เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดส่งคืนมาให้
- กรณีจัดส่งเอง ได้ระบุลงในแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำส่งคืนมาให้ที่สำนักงานนิติการ

1.5 สรุปผลการดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถามที่ ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งกลับคืน
1.บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่เคยติดต่อกับมหาวิทยาลัย	50	7
2.ผู้ประกอบการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ในมหาวิทยาลัย	115	66
3.ผู้เคยสมัครงานกับมหาวิทยาลัย	100	22
4.นักศึกษา	18	8
5.ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกอง/เลขานุการคณะ สำนัก สถาบัน /หัวหน้างาน	266	143
6.พนักงานมหาวิทยาลัยที่เข้าใหม่	115	74
รวม	664	340

1.6 สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

จากการรวบรวมแบบสอบถามของทุกกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ พบว่า

1.ความโปร่งใสของระบบการทำงานและการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการตรวจสอบการทำงานของผู้เจ้าหน้าที่

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีระบบการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยที่เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีระบบการทำงานที่ไม่โปร่งใส และไม่สามารถตรวจสอบได้

2 .เจ้าหน้าที่เรียกเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเป็นการตอบแทนการปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากระบุว่าไม่เคยได้รับเรื่องร้องเรียนหรือถูกเจ้าหน้าที่เรียกเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเป็นการตอบแทนในการปฏิบัติงาน แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยที่ระบุว่าเคยได้รับเรื่องร้องเรียนหรือถูกเจ้าหน้าที่เรียกเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเป็นการตอบแทนในการปฏิบัติงาน

3.ความคิดเห็นในส่วนที่ว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีเจ้าหน้าที่กระทำทุจริตหรือไม่

ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนคิดว่าในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีเจ้าหน้าที่กระทำทุจริต
ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนคิดว่าไม่มี แต่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าไม่แน่ใจ

4.งานในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีโอกาสกระทำทุจริต

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่างานที่มีโอกาสกระทำทุจริตได้มากที่สุด ในลำดับที่ 1
และที่ 2 คือ

ลำดับที่ 1

การจัดซื้อจัดจ้าง

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ลำดับโอกาสที่ได้รับ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
นักศึกษา	7	0	0	0	0	0	0	0
บริษัท/ห้างหุ้นส่วนฯ	7	0	0	0	0	0	0	0
ผู้ประกอบการจำหน่าย อาหาร/เครื่องดื่มฯ	30	10	4	1	1	1	0	0
ผู้เคยสมัครงานฯ	15	3	0	0	0	1	0	0
ผู้อำนวยการกอง/เลขา ฯ/หัวหน้างาน	117	15	4	2	0	0	1	1
พนักงานฯ ที่เข้าใหม่	45	22	2	0	0	0	0	0
รวม	221	50	10	3	1	2	1	1

ลำดับที่ 2
การเงินการบัญชี

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ลำดับโอกาสที่ได้รับ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
นักศึกษา	0	4	1	1	0	0	0	0
บริษัท/ห้างหุ้นส่วนฯ	0	3	0	0	0	0	0	0
ผู้ประกอบการจำหน่าย อาหาร/เครื่องดื่มฯ	13	9	5	5	0	2	2	0
ผู้เคยสมัครงานฯ	3	10	3	2	0	0	0	0
ผู้อำนวยการ/เลขานุการ/ หัวหน้างาน	24	56	15	3	5	3	8	0
พนักงานฯ ที่เข้าใหม่	28	25	7	4	1	1	2	0
รวม	68	107	31	15	6	6	12	0

5.ลำดับความร้ายแรงของพฤติกรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าพฤติกรรมที่มีความร้ายแรงมากที่สุด ในลำดับที่ 1 และที่ 2 คือ

ลำดับที่ 1

การนำข้อมูลความลับของทางราชการ ไปแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ลำดับคะแนนความร้ายแรงของพฤติกรรม												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
นักศึกษา	1	0	1	1	1	1	0	2	0	0	0	1	0
บริษัท/ห้างหุ้นส่วนฯ	3	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0
ผู้ประกอบการ จำหน่ายอาหาร/ เครื่องดื่มฯ	7	8	0	3	9	2	2	3	0	0	0	1	2
ผู้เคยสมัครงาน	6	2	3	0	4	2	1	1	0	1	0	0	1
ผู้อำนวยการ/เลขานุการ/ หัวหน้างาน	28	16	11	13	8	10	2	10	9	3	7	3	1
รวม	45	26	15	17	23	17	5	16	9	4	7	5	4

ลำดับที่ 2

การยกยอกเงินหรือทรัพย์สินที่ตนมีหน้าที่ดูแลรักษาเพื่อนำไปเป็นของส่วนตัว

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ลำดับคะแนนความร้ายแรงของพฤติกรรม												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
นักศึกษา	0	2	0	1	1	2	0	0	1	1	0	0	0
บริษัท/ห้างหุ้นส่วนฯ	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0
ผู้ประกอบการ จำหน่ายอาหาร/ เครื่องดื่มฯ	5	1	3	2	3	1	2	5	6	1	4	4	1
ผู้เคยสมัครงานฯ	5	4	3	1	5	0	2	0	0	0	0	0	0
ผู้อำนวยการ/เลขานุการ/ /หัวหน้างาน	28	14	7	12	13	13	5	10	6	6	2	5	1
รวม	38	22	14	16	22	16	9	16	13	8	7	10	2

6.ลำดับความสำคัญของมาตรการในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

ประพฤติมิชอบ

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบที่สำคัญที่สุด ในลำดับที่ 1 และที่ 2 คือ

ลำดับที่ 1

การสร้างระบบการเฝ้าระวัง การควบคุม และการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ลำดับคะแนนความสำคัญของมาตรการ										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
นักศึกษา	2	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0
บริษัท/ห้างหุ้นส่วนฯ	1	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0
ผู้ประกอบการ จำหน่ายอาหาร/ เครื่องดื่มฯ	21	4	3	6	7	1	1	1	0	2	1
ผู้เคยสมัครงาน	4	5	2	2	2	1	1	0	1	0	1

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ลำดับคะแนนความสำคัญของมาตรการ										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ผู้อำนวยการ/เลขานุการ/ หัวหน้างาน	44	34	23	9	6	4	3	5	0	1	1
รวม	72	47	29	18	16	7	6	6	2	3	3

ลำดับที่ 2

การกำหนดมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ลำดับคะแนนความสำคัญของมาตรการ										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
นักศึกษา	2	2	1	0	1	0	0	0	1	0	0
บริษัท/ห้างหุ้นส่วนฯ	2	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0
ผู้ประกอบการ จำหน่ายอาหาร/ เครื่องดื่มฯ	12	3	4	9	5	4	5	4	0	1	0
ผู้เคยสมัครงานฯ	3	4	2	4	2	3	1	0	0	0	1
ผู้อำนวยการ/เลขานุการ/ หัวหน้างาน	36	17	9	19	12	5	5	9	5	4	2
รวม	55	26	17	32	20	12	12	14	6	5	3

7. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสะดวกรในการติดต่อกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดความสะดวกรในการติดต่อกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมากที่สุด ในลำดับที่ 1 และที่ 2 คือ

กลุ่มผู้ตอบ แบบสอบถาม	ปัจจัยที่ได้รับคะแนนมากเป็น 2 อันดับแรก	
	เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมที่จะ ให้บริการและอำนวยความสะดวก ให้	การรู้จักคุ้นเคยกับบุคคลใน หน่วยงานที่ติดต่อ
นักศึกษา	7	8
บริษัท/ห้างหุ้นส่วนฯ	5	5
ผู้ประกอบการ จำหน่ายอาหาร/ เครื่องดื่มฯ	45	41
ผู้เคยสมัครงานฯ	13	15
ผู้อำนวยการ/เลขานุการ/ หัวหน้างาน	114	105
รวม	184	174

2. ข้อมูลจากรายงานการสอบสวนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่า
ทุจริต ย้อนหลัง 10 ปี

ลับ

3. ข้อมูลจากคณะกรรมการตรวจสอบของมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้การตรวจสอบและการประเมินผลเป็นไปตามมาตรฐาน ตลอดจนให้คำปรึกษากับผู้ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับปัญหาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบและประเมินผล รวมถึงการปฏิบัติงานอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการตรวจสอบระบบการควบคุมและระบบการประเมินผลของมหาวิทยาลัย โดยจะมีการรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นระยะ ซึ่งจากการตรวจเอกสารรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2544 – ปี 2548 พบว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย รวม 9 ครั้ง ปรากฏตามเอกสารรายงานดังต่อไปนี้

1.	หนังสือที่	ทม	0720/331	ลงวันที่	20	ธันวาคม	2544
2.	หนังสือที่	ทม	0720/079	ลงวันที่	19	เมษายน	2545
3.	หนังสือที่	ทม	0720/107	ลงวันที่	16	กรกฎาคม	2545
4.	หนังสือที่	ทม	0720/016	ลงวันที่	20	มกราคม	2546
5.	หนังสือที่	ทม	0720/118	ลงวันที่	13	มิถุนายน	2546
6.	หนังสือที่	ศธ	0516.09/102	ลงวันที่	8	ธันวาคม	2546
7.	หนังสือที่	ศธ	0516.09/180	ลงวันที่	23	สิงหาคม	2547
8.	หนังสือที่	ศธ	0516.09/38	ลงวันที่	17	มีนาคม	2548
9.	หนังสือที่	ศธ	0516.09/74	ลงวันที่	6	พฤษภาคม	2548

คณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะการตรวจสอบที่สมบูรณ์จะต้องตรวจสอบทั้งด้าน Financial Audit และ Performance Audit แต่ควรเน้นด้าน Performance Audit มากกว่าโดยการตรวจสอบจะเป็นไปในลักษณะประเมินโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยว่ามีการประหยัด (Economy) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) มีประสิทธิผล (Effectiveness) และมีระบบการควบคุมที่เหมาะสม เพื่อให้การตรวจสอบภายในเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัย และรวมไปถึงการให้คำปรึกษากับหน่วยงานเพื่อปรับปรุงงานในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงในการบริหารงาน อันจะเกิดประโยชน์โดยรวมต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย

และคณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารมหาวิทยาลัยหลายประการ เช่นการส่งเสริมให้หน่วยงานในมหาวิทยาลัยจัดทำผังการปฏิบัติงาน (Flowchart) และคู่มือการทำงาน (Manual) เพื่อให้การทำงานของผู้ที่มีความคล่องตัว ถูกต้อง รัดกุม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคือข้อผิดพลาดที่ผู้ตรวจสอบภายในตรวจพบ ซึ่งมีทั้งเรื่องผิดพลาดในลักษณะพื้นฐานและผิดพลาดบ่อย ๆ เช่นการปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ การบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชี โดยเสนอให้มหาวิทยาลัยจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งมหาวิทยาลัย และที่สำคัญคณะกรรมการตรวจสอบได้ให้ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยเพื่อให้พิจารณาดำเนินการจัดวางระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการ

ควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และการใช้ทรัพยากรซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกัน หรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริต เป็นต้น

4. ข้อมูลจากคณะกรรมการประจำกลุ่มงานของศูนย์ประสานราชการใสสะอาด

4.1 กลุ่มงานปรับปรุงประสิทธิภาพและวิธีการทำงาน ได้จัดทำกระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ดังนี้

1. เกณฑ์การเลือกกระบวนการงาน

- 1.1 เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- 1.2 ใช้ดุลยพินิจของบุคคล ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม กล่าวคือ เอื้อประโยชน์ หรือช่วยเหลือพวกพ้อง กีดกัน สร้างอุปสรรค ความล่าช้าต่อบุคคลอื่น
- 1.3 งานบริการที่มีช่องทางเรียกร้อยหรือรับเงิน ผลประโยชน์จากผู้รับบริการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้รับบริการอื่น

2. กระบวนการที่เข้าข่ายตามเกณฑ์ขั้นต้น ได้แก่

- 2.1 การรับเงิน ,การจ่ายเงิน
- 2.2 การบันทึกบัญชีรับ – จ่าย ,การทำบัญชีทางการเงิน
- 2.3 การจัดซื้อจัดจ้าง การจ้างบริการ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร ร้านอาหาร ซุ้มอาหาร ฯลฯ
- 2.4 การจำหน่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ที่หน่วยงานไม่ต้องการใช้
- 2.5 การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง การซ่อมบำรุงรถยนต์ ฯลฯ
- 2.6 การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ,การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- 2.7 การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง
- 2.8 การคัดเลือกนักศึกษาโดยมหาวิทยาลัยจัดสอบตรง
- 2.9 การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- 2.10 การออกหลักฐานการศึกษา

2.11 การอนุญาตนำสิ่งของออกนอกอาคาร/มหาวิทยาลัย

2.12 การออกไปอนุญาต เช่น บัตรนำรถยนต์เข้าและการอนุญาตให้ใช้สถานที่ต่างๆ

ของมหาวิทยาลัย

3. ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

3.1 เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของมหาวิทยาลัย

3.2 สูญเสียงบประมาณ

3.3 ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้โอกาสกระทำการในทางมิชอบด้วยหน้าที่

4. แนวทางป้องกัน

4.1 เสริมสร้างทัศนคติและภูมิทัศน์งานการทุจริตให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับ

1) เผยแพร่และให้ความรู้ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

2) รณรงค์ค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต

3) เปิดเผยแพร่ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ได้รับโทษจากการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

ขอให้ประชาคมรับทราบ

4.2 ปิดช่องทางที่ทำให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

1) การจัดหน่วยรับข้อมูลทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

2) แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและป้องกันเหตุอันจะก่อให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ รวมถึงโทษที่จะได้รับ

3) การส่งเสริมบทบาทผู้บังคับบัญชาให้เป็นตัวอย่างที่ดี สอดส่องพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของเจ้าหน้าที่ รวมถึงเข้มงวดในการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

4) การประกาศกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเรื่องการรับของขวัญ สินน้ำใจ

5) การประกาศตำแหน่ง ลักษณะงาน สถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อการเกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

6) จัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติในกระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

7) การสร้างสำนึกความพร้อมรับผิด โดยจัดให้มีข้อตกลงการปฏิบัติงาน การสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร การดำเนินการแก่ผู้ไม่มีผลงาน

8) การมีระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน การคานอำนาจการใช้ดุลยพินิจ

4.2 กลุ่มงานตรวจสอบความโปร่งใสและประเมินความใสสะอาด ได้จัดทำระบบการตรวจสอบความโปร่งใสและดัชนีวัดประสิทธิภาพ ดังนี้

ระบบการตรวจสอบความโปร่งใสและดัชนีวัดประสิทธิภาพ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดทำแผนกลยุทธ์หน่วยงานใสสะอาดและได้แต่งตั้งกลุ่มงานตรวจสอบความโปร่งใสและประเมินความใสสะอาดเพื่อกำหนดมาตรการในการตรวจสอบและกำหนดแผนในการตรวจสอบความโปร่งใสเพื่อป้องกันการประพฤติทุจริตและมีขอบในวงราชการในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรของมหาวิทยาลัย สำหรับวิธีการตรวจสอบจะมุ่งเน้นด้านการตรวจสอบประสิทธิภาพและผลผลิตของการดำเนินงานในด้านต่างๆ ที่เป็นภาระกิจที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ได้แก่

1. ด้านการเรียนการสอน
2. ด้านการบริการสังคม
3. ด้านการวิจัย
4. ด้านการบริหาร

ระบบตรวจสอบระดับมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้สร้างระบบการตรวจสอบความโปร่งใสและประเมินความใสสะอาดในด้านต่างๆ ไว้แล้ว ดังนี้

1. มีระเบียบการเบิกจ่ายเงิน โครงสร้างส่วนราชการที่ชัดเจน มี Job description ในแต่ละกอง แต่ละงาน มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน
2. มีสำนักงานตรวจสอบภายในที่มีแผนการตรวจสอบเป็นรายปีที่ชัดเจน
3. มีการจัดวางระบบการควบคุมภายใน
4. มีคณะกรรมการตรวจสอบแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัยเพื่อตรวจสอบด้านการบริหารงานและด้านการเงิน

ระบบตรวจสอบตามภารกิจที่สำคัญ

1. ด้านการเรียนการสอน

- มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งผ่านการประเมินจาก สมศ. และมี การประเมินตนเอง (SAR) รายปี
- มีการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่ สกอ. กำหนด
- มีระบบการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนในลักษณะคณะกรรมการกลั่นกรอง
- มีระบบการคัดเลือกนักศึกษาที่ชัดเจน ทั้งการคัดเลือกรับตรงและรับนักศึกษาผ่านระบบ Entrance

2. ด้านการบริการสังคม

- มีระเบียบ มธ. ว่าด้วยโครงการบริการสังคมของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย พ.ศ.2540
- มีคณะกรรมการโครงการบริการสังคมของมหาวิทยาลัยและของทุกหน่วยงาน
- มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานและประสิทธิภาพของโครงการฯ โดยสำนักงานตรวจสอบภายในเป็นผู้ตรวจสอบ

3. ด้านการวิจัย

- มีการจัดตั้งกองทุนวิจัยและมีระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการที่ชัดเจน
- มีการอนุมัติโครงการวิจัย - กำหนดเวลาในการดำเนินการ
- มีการตรวจสอบรายงานการวิจัยเพื่อวัดผลสำเร็จและประสิทธิภาพของงานวิจัย
- มีการติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามโครงการวิจัยที่ขออนุมัติ
- มีคณะกรรมการประเมินผลงานวิจัย

4. ด้านการบริหาร

4.1 ด้านบริหารการเงิน

- มีระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการเงินและทรัพย์สิน การเบิกจ่ายและการเก็บรักษาเงินที่กำหนดโดยสภามหาวิทยาลัย

- มีขั้นตอนการอนุมัติการเบิกจ่ายเงิน
- มีกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน
- มีการจัดทำรายงานทางการเงินเป็นประจำทุกเดือนและสรุปรายปีเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
- มีการมอบอำนาจเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว โดยมีการกำหนดขอบเขตระดับของอำนาจไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

4.2 ด้านระบบการจัดการ

1. ควบคุมการดำเนินการจัดการให้เป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น
 - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ระเบียบ มธ. ว่าด้วยการเงินและทรัพย์สิน พ.ศ.2539
 - ระเบียบ มธ. ว่าด้วยการพัสดุเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ.2540
2. ควบคุมด้วยกำหนดเวลาของการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน
3. ควบคุมด้วยวินัยของทางราชการ :- บทลงโทษในกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบ , จริยธรรมในการทำงาน
4. ควบคุมด้วยระบบการบริหารงานภายใน เช่น ระบบการเสนองานผ่านผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้น

ดัชนีวัดประสิทธิภาพ

ในระยะเริ่มแรกเห็นควรกำหนดดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพที่เร่งด่วน และสอดคล้องกับการวางระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. ด้านการเงิน
 - 1.1 ร้อยละของการทุจริตและการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงินของ มธ.
 - 1.2 ร้อยละของจำนวนครั้งในการรับ — จ่ายเงินผิดพลาด
2. ด้านการพัสดุ

2.1 ร้อยละของข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

2.2 ร้อยละของการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ

2.3 ร้อยละของรายการที่ขอขยายเวลาการตรวจรับ

3. ด้านการบริการสังคม

3.1 ร้อยละของการเปรียบเทียบระหว่างการจัดงบประมาณกับผลที่เกิดขึ้นจริง

3.2 ร้อยละของหน่วยงานที่ส่งรายได้ให้มหาวิทยาลัยไม่เป็นไปตามกำหนดในระเบียบ

๔

4.3 กลุ่มงานส่งเสริมแผนสร้างราชการใสสะอาดและจริยธรรม ได้จัดทำแผนกลยุทธ์หน่วยงานใสสะอาด ดังนี้

1. แผนงานพัฒนาจิตสำนึกและค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต มีกิจกรรมจำนวน 5 กิจกรรม คือ

1.1 ฝึกอบรมบุคลากรที่เข้าใหม่ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

1.2 ฝึกอบรมบุคลากรของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม (สะอาด ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ กตัญญู)

1.3 ให้รางวัล ประกาศเกียรติคุณ หน่วยงานภายใน มธ. ที่ปฏิบัติได้ตามมาตรฐานวัดความโปร่งใส

1.4 ยกย่องและประกาศเกียรติคุณแก่เจ้าหน้าที่ที่มีความประพฤติดีเด่น

1.5 จัดอบรมให้ความรู้ด้านวินัยแก่บุคลากร

2. แผนงานส่งเสริมราชการใสสะอาด มีกิจกรรมจำนวน 8 กิจกรรม คือ

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำและปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

2.2 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ความรู้เรื่องจรรยาบรรณและค่านิยมสร้างสรรค์ (กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ,ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ ,โปร่งใสตรวจสอบได้ ,ไม่เลือกปฏิบัติ ,มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน)

2.3 จัดทำ/พัฒนา Web Site ราชการใสสะอาด

2.4 จัดทำ/พัฒนาจรรยาบรรณของบุคลากร มธ.

2.5 จัดทำ/พัฒนาระบบวินัย อุทธรณ์และร้องทุกข์ของบุคลากร มธ.

2.6 จัดทำ/พัฒนาระบบตรวจสอบการปฏิบัติงาน การคานอำนาจการใช้ดุลพินิจ

2.7 ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชา เป็นตัวอย่างที่ดีและดูแลพฤติกรรมเจ้าหน้าที่

2.8 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากร นักศึกษา และประชาชน เพื่อต่อต้านการทุจริต

3. แผนการป้องกันและจัดการกรณีทุจริต มีกิจกรรมจำนวน 5 กิจกรรม คือ

3.1 จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต

3.2 กำหนดและพัฒนาช่องทางและระบบการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ การแจ้งเบาะแสทุจริต

3.3 ดำเนินการทางวินัยอย่างรวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม

3.4 กำหนดมาตรการคุ้มครองพยาน และผู้แจ้งเบาะแสทุจริต

3.5 กำหนดมาตรการการจัดการกับเอกชนที่มีประวัติทุจริต

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

จากการนำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จำนวน 4 แหล่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาใช้พิจารณาวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยแยกเป็นหัวข้อได้ ดังนี้

1. ระดับความเสียหาย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีระดับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย เมื่อวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากรายงานการสอบสวนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำทุจริตย้อนหลัง 10 ปี พบว่ามีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่าทุจริตเพียง 5 ราย และผลการสอบสวนสรุปได้ว่า เป็นการทุจริตเพียง 3 ราย เท่านั้น และจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม กรณีคำถามว่า เคยได้รับเรื่องร้องเรียนหรือถูกเจ้าหน้าที่เรียกเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเป็นการตอบแทนในการปฏิบัติงานหรือไม่ นั้น พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุว่าเคย เพียง 12 ราย จากผู้ตอบแบบสอบถาม 340 ราย

2. ระดับความรุนแรง

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม กรณีคำถามที่ให้จัดลำดับความร้ายแรงของพฤติกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า พฤติกรรมที่มีความร้ายแรงมากที่สุดในลำดับที่ 1 คือ การนำข้อมูลความลับของทางราชการไปแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น และในลำดับที่ 2 คือ การยกยอกเงินหรือทรัพย์สินที่ตนมีหน้าที่ดูแลรักษาเพื่อนำไปเป็นของส่วนตัว ซึ่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่เคยมีกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยกรณีนำข้อมูลความลับของทางราชการไปแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น ดังนั้น จึงเห็นได้ว่ากรณีระดับความรุนแรงหรือความร้ายแรงของพฤติกรรมนั้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

3. โอกาสของการเกิดความเสียหาย

3.1 จากข้อมูลที่ได้จากรายงานการสอบสวนพบว่า โอกาสของการเกิดความเสียหายที่ทำให้เกิดการทุจริต มีดังนี้

- 1) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเงินและบัญชี ไม่ได้ถูกควบคุมหรือกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด
- 2) ผู้บังคับบัญชามีได้มีการจัดวางระบบวิธีปฏิบัติงานหรือจัดวางระบบการตรวจสอบเอกสารทางการเงินหรือบัญชีให้มีวิธีการที่รัดกุม ชัดเจน
- 3) ผู้บังคับบัญชามีได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน
- 4) ผู้บังคับบัญชามีได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ กลั่นกรองเอกสารการเสนองานของผู้ใต้บังคับบัญชา
- 5) ระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยโครงการบริการสังคมของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย เปิดช่องให้หัวหน้าหน่วยงานกำหนดอัตราค่าจ้างของโครงการบริการสังคมได้เอง โดยไม่มีหลักเกณฑ์กลางหรือการกำกับดูแลจากมหาวิทยาลัยทำให้สามารถกำหนดอัตราค่าตอบแทนรายการต่าง ๆ ได้สูงกว่าความเป็นจริง
- 6) เกิดจากโอกาสเปิดช่อง ล่อใจให้กระทำผิดวินัยได้ง่าย เช่น ครอบครอง ดูแลรับ ผิดชอบเงินจำนวนมากๆ เป็นเวลานานๆ หรือปล่อยให้บุคคลคนเดียวรับผิดชอบเงินโดยไม่มีบุคคลอื่นตรวจสอบ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ทุจริตได้ง่าย
- 7) เกิดจากตัวข้าราชการเองที่ขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบในหน้าที่ราชการของตน

8) เกิดจากปัญหาส่วนตัว เช่น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เช่น เอาเงินของราชการไปใช้ก่อนภายในครอบครัว โดยตั้งใจว่าจะเอามาคืนในภายหลัง แต่ไม่สามารถหามาคืนได้

3.2 จากข้อมูลที่ได้จากคณะทำงานประจำกลุ่มงานของศูนย์ประสานราชการใสสะอาด พบว่ากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต มีดังนี้

- 1) การรับเงิน ,การจ่ายเงิน
- 2) การบันทึกบัญชีรับ – จ่าย ,การทำบัญชีทางการเงิน
- 3) การจัดซื้อจัดจ้าง การจ้างบริการ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร ร้านอาหาร ซุ้มอาหาร ฯลฯ
- 4) การจำหน่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ที่หน่วยงานไม่ต้องการใช้
- 5) การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง การซ่อมบำรุงรถยนต์ ฯลฯ
- 6) การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ,การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- 7) การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง
- 8) การคัดเลือกนักศึกษาโดยมหาวิทยาลัยจัดสอบตรง
- 9) การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- 10) การออกหลักฐานการศึกษา
- 11) การอนุญาตนำสิ่งของออกนอกอาคาร/มหาวิทยาลัย
- 12) การออกใบอนุญาต เช่น บัตรนำรถยนต์เข้าและการอนุญาตให้ใช้สถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

3.3 จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามกรณีคำถามว่า เจ้าหน้าที่มีระบบการทำงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้และคำถามว่า มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างเต็มที่นั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่า มหาวิทยาลัยมีระบบการทำงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงจำนวน 54 ราย ที่เห็นว่ามหาวิทยาลัยมีระบบการทำงานที่ไม่โปร่งใสและไม่สามารถตรวจสอบได้ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 340 ราย ซึ่งระบบการทำงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ จะทำให้อโอกาสของการเกิดความเสียหายที่ทำให้เกิดการทุจริตมีน้อย

ดังนั้น โดยสรุป โอกาสของการเกิดความเสียหายที่ทำให้เกิดการทุจริตในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

4. การจัดลำดับความเสี่ยงจากผลการวิเคราะห์ระดับความเสียหาย

ในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นในเรื่องความร้ายแรงของพฤติกรรม ศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตได้กำหนดพฤติกรรม จำนวน 13 พฤติกรรม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดลำดับความร้ายแรงของพฤติกรรม ดังนี้

- 1) การแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเอง
- 2) การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตัว
- 3) การรับหรือเรียกรับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
- 4) การได้รับผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งหน้าที่
- 5) การนำข้อมูลความลับของทางราชการไปแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- 6) การให้ผลประโยชน์ทั้งที่เป็นเงินหรือสิ่งของ เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือได้รับความดีความชอบ
- 7) การรับงานส่วนตัวแล้วส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงาน
- 8) การใช้อำนาจในตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือญาติมิตรให้ได้ทำงานโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้อื่น
- 9) การสมยอมการประมุข โดยได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน
- 10) มีพฤติกรรมที่มีชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง
- 11) มีพฤติกรรมที่มีชอบในการจัดทำบัญชี การเงิน การคลังหรือการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
- 12) ยักยอกเงินหรือทรัพย์สินที่ตนมีหน้าที่ดูแลรักษาเพื่อนำไปเป็นของส่วนตัว
- 13) การอาศัยเวลาราชการไปปฏิบัติงานนอก

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คะแนนพฤติกรรมที่มีความร้ายแรงมากที่สุด 2 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 พฤติกรรมในเรื่องการนำข้อมูลความลับของทางราชการไปแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ลำดับที่ 2 พฤติกรรมในเรื่องการยักยอกเงินหรือทรัพย์สินที่ตนเองมีหน้าที่ดูแลรักษาเพื่อนำไปเป็นของส่วนตัว

และผลจากการวิเคราะห์ระดับความเสียหายของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีระดับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำทุจริตและประพฤตินิชอบเป็นจำนวนไม่มากนัก จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากรายงานการสอบสวนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำทุจริตย้อนหลัง 10 ปี ที่พบว่า มีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาว่าทุจริตเพียง 5 ราย และผลการสอบสวนสรุปได้ว่า เป็นการทุจริตเพียง 3 ราย ซึ่งการทุจริตทั้ง 3 ราย มีพฤติกรรมในเรื่องเดียวกัน คือในเรื่องการยกยอกเงินหรือทรัพย์สินที่ตนเองมีหน้าที่ดูแลรักษาเพื่อนำไปเป็นของส่วนตัว

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงกำหนดลำดับความเสี่ยงของพฤติกรรมที่มีโอกาสกระทำทุจริต ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ลำดับที่ร้ายแรงที่สุด คือ พฤติกรรมในเรื่องการยกยอกเงินหรือทรัพย์สินที่ตนเองมีหน้าที่ดูแลรักษาเพื่อนำไปเป็นของส่วนตัว

5. มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

ในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นในเรื่องความสำคัญของมาตรการในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ จำนวน 11 มาตรการ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดลำดับความสำคัญของมาตรการ ดังนี้

- 1) สร้างระบบการเฝ้าระวัง การควบคุม และการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต
- 2) กำหนดลักษณะ ภาระงานที่ลดขั้นตอนการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่
- 3) เพิ่มเงินเดือนให้ข้าราชการชั้นผู้น้อย
- 4) กำหนดมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ
- 5) กำหนดมาตรการในการรับของขวัญหรือสินน้ำใจ
- 6) ประชาสัมพันธ์และอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อการป้องกันการทุจริต
- 7) กำหนดมาตรการคุ้มครองพยานหรือผู้แจ้งเบาะแส พร้อมทั้ง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และนำมาตรการคุ้มครองพยานหรือผู้แจ้งเบาะแสมาใช้
- 8) ส่งเสริมบุคคลภายนอกให้มีส่วนร่วมในการป้องกันหรือแก้ไขการกระทำทุจริตของเจ้าหน้าที่
- 9) เพิ่มบทลงโทษให้ร้ายแรงขึ้น
- 10) ให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่ประพฤติดีดีเด่น
- 11) ให้รางวัลแก่พยานหรือผู้แจ้งเบาะแสการทุจริต

ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คะแนนความสำคัญของมาตรการมากที่สุด 2 ลำดับแรก คือ

ลำดับที่ 1 มาตรการในการสร้างระบบเฝ้าระวัง การควบคุม และการรับเรื่องร้องเรียน
ทุจริต

ลำดับที่ 2 มาตรการในการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ
ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต ได้จัดทำ
แผนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้กำหนดมาตรการไว้ดังนี้

- 1) สร้างระบบการรับเรื่องร้องเรียนทุจริต
- 2) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมและป้องกันการทุจริต
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำและปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและ
จริยธรรม
- 4) ปรับปรุงพัฒนาระบบการทำงานและโครงสร้างหน่วยงาน
- 5) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง
- 6) ประชาสัมพันธ์มาตรการและการดำเนินงานของศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเกี่ยวกับการ
ทุจริต
- 7) กำหนดมาตรการการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่
ผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้านการเงิน
- 8) มาตรการเร่งรัดการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 9) มาตรการสร้างความโปร่งใสในการรับเข้าศึกษาในการศึกษาระดับปริญญาตรีของ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 10) มาตรการสร้างเครือข่ายหน่วยงานในใสสะอาดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์